

Kulturní politika města Plzně

Zastupitelstvo města Plzně dne 8. listopadu 2001 schválilo usnesením č. 585 základní dokument kulturní politiky města Plzně

PREAMBULE

Město Plzeň

vycházejíc

z Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod
a Zákona o obcích č. 128/2000 Sb.

s vědomím,

že kultura je významnou oblastí pro město Plzeň a jeho občany,
přináší obohacení života města, zvyšuje jeho přitažlivost, propagaci a cestovní ruch,
přispívá k vnitřní stabilitě člověka a celého městského společenství,
přispívá k sebeidentifikaci člověka jako svobodné individuality i k identifikaci s městem a
jeho historií, k rozvoji jeho intelektuální, emocionální a morální úrovně,
a tím plní vedle oblasti školství celoživotní výchovně vzdělávací funkci,
vytváří prostor pro kontakty s vnějším světem, komunikaci a setkávání,
pomáhá k začlenění handicapovaných občanů do společnosti,
pomáhá pochopit a poznat ostatní lidi, národy, společenství a jejich historii,
a tím je též účinnou prevencí proti kriminalitě, rasismu a xenofobii,
je dále významným ekonomickým faktorem v mnohém zásadně spolurozhodujícím o kvalitě
budoucnosti života města
a její rozvoj, je nedílnou součástí rozvoje města Plzně

přičemž

pod pojmem kultura se pro účely tohoto dokumentu rozumí všechny formy tvořivé,
vzdělávací a poznávací činnosti, které si prostřednictvím organizované i neorganizované
činnosti kladou za cíl harmonický, duševní, psychický, intelektuální, sociální i tělesný rozvoj
člověka, směřující k zachování jeho historického vědomí a identity, k uchování a rozvoji
historického dědictví ve sféře duchovní a materiální a k rozvoji tvůrčího potenciálu jedince i
společnosti ve všech oblastech lidského konání

pokládá

kulturu za oblast hodnou veřejného zájmu

článek I

Město Plzeň

1. zabezpečuje rozvoj kultury
2. zajišťuje výstavbu, rekonstrukci, udržování a provozování svých kulturních zařízení a poskytuje je pro kulturní činnosti a aktivity občanů jako veřejnou službu občanům
3. zabezpečuje finanční podporu kultury ze svého rozpočtu
4. přijímá pojem kulturní politika jako:
  - a) cílevědomé působení na podmínky života ve městě a tím i na kulturu
  - b) konkrétní realizace lidských práv s těmito podmínkami
    - ochrana svobody tvorby
    - právo na účast na kulturním životě
    - právo na ochranu duševního vlastnictví
  - c) městský úkol

článek II

Město Plzeň

stanovuje tyto dlouhodobé cíle kulturní politiky pod názvem:

„Plzeň pro 21. století“

- 1) Plzeň jako město občanů uspokojených kulturní nabídkou a příležitostmi ke své vlastní tvorbě a jejímu uplatnění, i možností ke svému vzdělávání**

- 1.1) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní aktivity občanů města Plzně, iniciovat jejich vznik, podporovat jejich realizaci a prezentaci
- 1.2) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní nabídku občanům města Plzně
- 1.3) Podporovat a vytvářet podmínky pro uměleckou tvorbu občanů města Plzně a její prezentaci a chránit svobodu umělecké tvorby
- 1.4) Zajišťovat informační a vzdělávací potřeby občanů města Plzně a garantovat svobodný přístup občanů k informacím

2) Plzeň jako společnost občanů vědomých si své kontinuity s předešlými generacemi, vědomých si historie, tradic a své příslušnosti k městu

- 2.1) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní aktivity vycházející a věnující se historii a tradicím města Plzně, včetně vzdělávání a výchovy v této oblasti
- 2.2) Připomínat významné osobnosti města a jejich dílo i významné události z historie města
- 2.3) Podporovat lidová řemesla a místní obyčeje
- 2.4) Pečovat o kulturní dědictví

3) Plzeň jako město soustavně pečující o mladou generaci

- 3.1) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní aktivity dětí a mládeže
- 3.2) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní, vzdělávací a výchovné aktivity zaměřené na děti a mládež

4) Plzeň jako město soustavně pečující o menšinové skupiny obyvatel

- 4.1) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní aktivity národnostních nebo jazykových menšin, zdravotně a mentálně postižených i seniorů, a podporovat kulturní, vzdělávací a výchovné aktivity v oblasti jejich integrace

5) Plzeň jako město přitažlivé pro obývání, návštěvu a investování

- 5.1) Podporovat kulturní aktivity v rámci rehabilitace historické zástavby a humanizace sídlišť, v jednotlivých obvodech města i v okrajových čtvrtích
- 5.2) Podporovat a vytvářet podmínky pro spolkový život
- 5.3) Podporovat a vytvářet podmínky pro kulturní aktivity vedoucí k naplňování volného času občanů města Plzně
- 5.4) Podporovat kulturní aktivity zvyšující atraktivitu a přitažlivost města Plzně jako cíle turistického ruchu a investičních záměrů s přihlédnutím k poloze města na trase mezi Prahou a západní Evropou

6) Plzeň jako přirozený duchovní střed Plzeňského kraje a jako významné kulturní město v rámci České republiky

- 6.1) Zvýraznit a prezentovat kulturními aktivitami atraktivitu města a Plzeňského kraje s důrazem na jejich propojení
- 6.2) Podporovat kulturní aktivity vycházející ze spolupráce obcí a míst v rámci Plzeňského kraje
- 6.3) Soustavně spolupracovat s orgány Plzeňského kraje v oblasti kultury, s ostatními městy a kraji v České republice a s Ministerstvem kultury České republiky, s ostatními orgány státní správy a samosprávy a s tzv. neziskovým sektorem
- 6.4) Vytvářet vztahy trvalé spolupráce s církvemi

7) Plzeň jako město otevřené komunikaci

- 7.1) Vytvářet povědomí o Plzni jako městu otevřenému duchovním a myšlenkovým směrům
- 7.2) Pěstovat a rozvíjet vnější vztahy v oblasti kultury v rámci České republiky a zahraničí, především pak s partnerskými městy a podporovat aktivity zejména orientované na připravovaný vstup České republiky do Evropské unie.

článek III

Město Plzeň

stanovuje tyto zásady provádění kulturní politiky:

- Kulturní služby by měly adekvátně pokrývat poptávku a musí být dostupné všemu obyvatelstvu
- V podpoře provádění kulturních služeb a činností musí být vždy obsažen prvek veřejného zájmu
- Dosáhnout toho, aby veřejnost dostala nejlepší možnou hodnotu za peníze, které na službu vynakládá
- V rámci dotační politiky udržet přímé platby občanů za kulturní služby na únosné úrovni; uplatňovat systém slev pro vybrané služby a skupiny obyvatelstva

- V návaznosti na dlouhodobé cíle kulturní politiky stanovit konkrétní krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé (nejdéle však na 4 roky) programy, rozvíjející a realizující stanovené dlouhodobé cíle nebo aktuálně reagující na dobovou a místní problematiku
- Na základě analýzy výsledků prověřovat oprávněnost jednotlivých programů, poptávku ze strany veřejnosti a stanovovat priority na každý rok, nejdéle však na čtyřleté období, s konkrétním dopadem do rozpočtu
- Realizovat koordinovaný informační systém pro komunikaci s veřejností včetně spolupráce se sdělovacími prostředky a pravidelných průzkumů veřejného mínění
  - Posuzovat podporu kultury z veřejných zdrojů podle činností, ne podle organizací nebo institucí
  - Instituce a organizace s přímou návazností na město zachovat jen u činností probíhajících kontinuálně, každodenně, nezastupitelně a jen tam, kde není účelné organizačně a ekonomicky tuto činnost zajišťovat jinak
- U institucí a organizací, které o prostředky de facto nesoutěží, odstranit činnosti, které se překrývají a jsou zároveň financovány veřejnými zdroji
- U institucí a organizací, které budou zachovány, přijmout a financovat rozvojové programy ? Stanovit poslání a dlouhodobý cíl organizace
  - U těchto institucí a organizací napomáhat vzniku vícezdrojového (kooperativního) financování, tj. sdružování prostředků z veřejných zdrojů na všech úrovních (stát, kraj, město, ale i veřejné fondy a nadace) i z privátních zdrojů (sponzoři, mecenáši i ve formě stálého partnerství)
  - U institucí a organizací přímo napojených na město jmenovat jejich ředitele na čtyřleté období
    - Tam, kde je to účelné, napomáhat vzniku konkurenčního prostředí
    - Tam, kde je to účelné, delegovat provádění kulturních služeb na externí organizace
- Služby a činnosti neprobíhající kontinuálně, každodenně a nezastupitelně, podporovat formou výběrových řízení a grantového systému
- V systému financování kultury pracovat s výrazným předstihem oproti současnému stavu a stanovit kritéria jak pro vstup do systému, tak pro vyhodnocení (tzv. standardy)
- V maximální míře navazovat smluvní vztahy, ve smlouvách stanovit normy a standardy na provádění kulturních služeb, definovat účel poskytnutých prostředků, monitorovat jejich plnění, stanovit kontrolní mechanismy a vyhodnocení kulturní služby nebo činnosti. U všech činností podporovaných z veřejných zdrojů dosáhnout pravidelné reflexe výsledků formou výročních zpráv nebo zprávou o vyhodnocení projektu
- Kulturní služby, činnosti, projekty, výsledky programů, využití a účelnost poskytnutých prostředků posuzovat radami nebo komisemi nezávislých odborníků (poradní sbory)
  - Podporovat kritickou reflexi umělecké tvorby
  - Oceňovat nejlepší výsledky umělecké tvorby, interpretace a prezentace
    - Pečovat o zvyšování kvalifikace pracovníků v kultuře
      - Vytvořit průhledný a fungující systém
    - Více prostředků na programy pro volný čas, děti, mládež, menšiny
  - Do systému více zapojovat spoluodpovědnost především místních (obvodních) samospráv (pomáhat posílení úlohy obvodních úřadů v oblasti kultury), ale i Plzeňského kraje a státu
  - Prosazovat zásadu, že s územním dopadem instituce (kulturní služby) by přímo úměrně měl růst podíl zdrojů z vyšších úrovní veřejné správy
    - V systému uplatňovat zásadu: méně organizovanosti - více dobrovolnosti

• **článek IV**

Město Plzeň

vymezuje svou působnost v oblasti
kultury a stanovuje veřejný zájem v těchto oblastech:

1) Veřejné knihovny

Zajistit a rozvíjet knihovní, informační a vzdělávací služby pro všechny občany města Plzně s regionálním dosahem. Veřejné knihovny jsou kulturním, informačním a vzdělávacím centrem, dostupným všem vrstvám občanů – tím plní své poslání významného nástroje k uskutečnění práva občanů na rovný a svobodný přístup k informacím, na jejich svobodnou výměnu, na získávání vědomostí a jejich svobodné utváření. Zvláštní důraz je kladen na programy a služby pro děti, mládež, zdravotně a jinak handicapované občany a národnostní menšiny. Rozvíjet prostorové podmínky pro činnost knihoven a pro umístění jejich fondů a zajistit jejich všeobecnou dostupnost. Dále dosáhnout ve spolupráci s Plzeňským krajem a státem postupně vzájemné propojení všech knihoven na území města Plzně

(včetně propojení do globálních informačních struktur) pomocí kompatibilní počítačové sítě tak, aby občan v kterékoliv knihovně dostal veškeré potřebné informace, včetně o činnosti městské správy.

2) Divadlo

(profesionální část)

Zajistit a rozvíjet divadelní služby v městských profesionálních divadlech pro všechny občany města s regionálním i celostátním dosahem. Divadelní služby jsou realizovány nabídkou repertoáru v oblasti tvorby českých a zahraničních autorů a z děl klasických a současných tak, aby uspokojil všechny věkové kategorie a rozmanitou poptávku se zvláštním důrazem na vzdělávací, ale i zábavnou funkci a poskytování příležitostí současným skladatelům, interpretům i spisovatelům, na rozvíjení menšinových žánrů, dále aktivit zaměřených na specifické skupiny obyvatelstva (podporovat specifickou oblast divadla pro děti a mládež – loutkové divadlo, jež vychází z tradic města Plzně) a aktivity přesahující výhradně divadelní zaměření i na prezentaci plzeňských divadel v rámci České republiky i zahraničí. Prohlubovat systematickou spolupráci s neprofesionální divadelní scénou. Ve spolupráci s Plzeňským krajem i státem v rámci kooperativního financování přijmout pro městská profesionální divadla rozvojový program. Dále systematicky seznamovat plzeňskou veřejnost se současnou divadelní tvorbou formou prezentace českých a zahraničních divadelních souborů jako doplnění repertoáru divadel nebo prostřednictvím festivalů a přehlídek.

(neprofesionální část)

Podporovat a rozvíjet neprofesionální divadelní umělecké aktivity, vytvářet podmínky pro jejich prezentaci v rámci Plzně, Plzeňského kraje, České republiky i zahraničí. Vytvářet podmínky pro užší spolupráci s profesionálními divadly.

3) Hudba (tanec)

Podporovat a vytvářet podmínky pro rozvíjení hudebního života v Plzni. Zprostředkovávat hudební aktivity všech žánrů občanům města, zejména se zaměřením na oblast vážné hudby (symfonické a komorní koncerty především prostřednictvím profesionálních hudebních těles ve spolupráci s Plzeňským krajem v případech jejich regionálního významu), dále menšinové nebo alternativní hudební žánry. Podporovat tradiční a prestižní akce – festivaly, činnosti pěveckých, hudebních, tanečních a folklorních souborů a prezentovat plzeňskou hudbu v České republice a v zahraničí. Zvláštní pozornost věnovat dětem a mládeži, spočívající v aktivním i pasivním seznamování se s hudebním uměním.

4) Výtvarné umění

Podporovat a vytvářet podmínky pro výtvarné umění, výtvarnou tvorbu občanů města a její prezentaci. Podporovat systematickou a koncepční prezentaci českého a zahraničního výtvarného umění v Plzni a prezentaci plzeňské výtvarné scény v České republice a v zahraničí. Podporovat dále společné projekty měst a míst v rámci Plzeňského kraje, České republiky a v zahraničí i projekty přesahující výtvarné umění a tradiční, jednorázové a prestižní výtvarné akce se zvláštním důrazem na zprostředkovávání výtvarného umění nejmladší a mladé generaci a prezentaci jejich tvorby. Rozvíjet tzv. „Artotéku města Plzně“ (nákup obrazů do majetku města) ve spolupráci s profesionálními galeriemi. Využívat veřejných soutěží pro realizaci a rekonstrukci architektury a jiných uměleckých objektů ve veřejných prostorech.

5) Literatura

Podporovat a vytvářet podmínky pro literární tvorbu občanů města a pro seznamování se veřejnosti s českou a zahraniční literaturou se zvláštním důrazem na děti a mládež (začínající autoři). Podporovat jednorázové, tradiční, vzdělávací a prestižní akce související s literaturou.

6) Audiovize (film, foto, nová informační média)

Podporovat a vytvářet podmínky pro filmovou a fotografickou tvorbu i tvorbu prostřednictvím nových informačních médií. Systematicky ji prezentovat včetně prezentace české a zahraniční hodnotově náročné tvorby se zvláštním zaměřením na děti a mládež. Podporovat jednorázové, tradiční a prestižní akce – festivaly v této oblasti.

7) Volný čas, osvěta a vzdělávání

Podporovat a vytvářet podmínky pro kultivované trávení volného času plzeňských občanů prostřednictvím kulturních, osvětových a vzdělávacích aktivit a systematicky je iniciovat. Podporovat významné kulturně-společenské akce spojené s historií města a jeho výročími, dále aktivity lidového a zábavného charakteru a nejrůznější zájmové a mimoškolní vzdělávací činnosti. Spolupracovat s profesionálními kulturními a školskými a vzdělávacími zařízeními a s celou oblastí školství, s Plzeňským krajem a státem a jejich institucemi, s neziskovým sektorem a církvemi. Podporovat aktivity občanských sdružení, spolků, svazů, obecně prospěšných společností a spolupracovat s nimi. Postupně vytvářet na celém území města síť volně přístupných center volného času pro širokou veřejnost pro okruh až 10 000 obyvatel s dostupností do 15 minut kupř. v prostorách škol. Dále vytvářet areály volného času se širším vybavením pro rekreační a prostorově náročnější kulturně-společenské aktivity. Věnovat pozornost ožívování historického jádra a jednotlivých městských obvodů města kulturními a společenskými

aktivitami, kultivovat nadále prostředí města a zpřístupňovat význačné historické památky formou vycházkových a poznávacích tras. Systematicky budovat kvalitní a účinné informační služby o jednotlivých možnostech, jak trávit volný čas.

8) Prezentace města a vnější vztahy

Vytvářet podmínky pro prezentaci města Plzně jako významného kulturního města, systematicky a koncepčně iniciovat a podporovat aktivity prezentující město. Podporovat prezentaci plzeňské kultury ve světě, výměnu kulturních aktivit v rámci Plzeňského kraje, České republiky a zahraničí, zejména pak rozvíjet spolupráci s partnerskými městy. Vytvářet podmínky pro aktivity přispívající k utváření Plzně jako města otevřeného kulturním a duchovním aktivitám celého světa. Věnovat zvýšenou pozornost informačním službám pro návštěvníky města a účinně město propagovat.

9) Kulturní dědictví

Systematicky a koncepčně se podílet na utváření trvalého vztahu občanů ke svému městu. Ochraňovat duchovní a materiální historické dědictví města. Pokračovat v revitalizaci historického jádra města a dalších památkových rezervací a více je zapojovat do turistického ruchu. Posilovat vztah k nemovitému památkovému fondu, využívat ohrožené a nevyužívané památky, chránit památky před jejich nekvalifikovanou obnovou. Spolupracovat s vlastníky památek, s Plzeňským krajem a státními orgány. Podporovat ve spolupráci s Plzeňským krajem pravidelnou a koncepční prezentaci muzejních, galerijních, knihovních, archivních a jiných depozitářů, podporovat publikační činnosti, semináře, konference, přednášky. Podporovat a vytvářet podmínky pro lidová řemesla a místní obyčeje a tradice. Připomínat význačné události a osobnosti Plzně. Zvláštní pozornost při osvojování kulturního dědictví věnovat dětem a mládeži.

Cílové skupiny obyvatelstva:

10) Děti a mládež

Systematicky a koncepčně umožňovat přístup mladé generace ke všem oblastem umění; podporovat a vytvářet podmínky pro jejich kulturní a společenské aktivity a iniciovat je, prezentovat jejich tvorbu, podporovat výuku kulturní a estetické výchovy i výchovu k poznání kulturního dědictví města i vlasti a hrdosti na něj. Podporovat mladé talenty. Věnovat pozornost tzv. preventivním programům před zneužíváním volného času dětí a mládeže. Podporovat nejrůznější přehlídky, tvůrčí dílny a festivaly. Úzce spolupracovat se školským sektorem a zařízeními pro mimoškolní výchovu, s profesionálními kulturními zařízeními, neziskovým sektorem a církvemi.

11) Handicapované, národnostní a jazykové menšiny

Systematicky umožňovat rovný přístup handicapovaných, národnostních a jazykových menšin k umění; podporovat a vytvářet podmínky pro jejich kulturní a společenské aktivity, pro prezentaci jejich tvorby a pro jejich vzdělávání. Podporovat kulturní aktivity prohlubující národní nebo etnické sebeuvědomování, pomáhající integraci této skupiny občanů do většinové společnosti a dále podporovat aktivity zaměřené proti rasismu a xenofobii a aktivity vedoucí k vzájemnému poznávání